

Plan Odnowy Miejscowości Marzenin i Kawęczyn na lata 2015-2020

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka sołectwa Marzenin – Kawęczyn.....	4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	10
3. Ocena mocnych i słabych stron.....	12
4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną.....	15
5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....	17
Spis rycin.....	19
Spis tabel.....	19

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości to dokument strategiczny, niezwykle istotny z punktu widzenia rozwoju najmniejszych jednostek administracyjnych, czyli sołectw bądź nawet pojedynczych wsi. Jego waga wynika jednak nie tylko z faktu, że wykorzystuje się go przy aplikowaniu o środki unijne (a jak wiadomo, w związku z nową perspektywą finansową, jest to temat szczególnie aktualny).

Programowanie rozwoju lokalnego to sprawa bardzo ważna, a przede wszystkim skomplikowana. Wszystkie jednostki funkcjonują w warunkach ogromnej konkurencji, a jednocześnie zmuszone są reagować na ciągle zmieniające się warunki otoczenia. Stąd tak istotne jest, aby wszelkie dokumenty strategiczne, a więc również Plany Odnowy Miejscowości, były na bieżąco aktualizowane i uwzględniały właśnie te zmieniające się okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne. Tylko w takiej sytuacji władze lokalne będą w stanie wykorzystać pojawiające się szanse rozwojowe i zapobiec (lub przynajmniej znacząco ograniczyć) zagrożeniom.

Poza znaczeniem czysto finansowym, Plany Odnowy Miejscowości spełniają funkcję integracyjną, sprzyjają budowie tożsamości lokalnej oraz poczucia współodpowiedzialności za swoje miejsce. Należy zatem podkreślić, że Plan Odnowy Miejscowości Marzenin-Kawęczyn ma charakter partycypacyjny i tworzony był przy szerokim i aktywnym udziale mieszkańców miejscowości. To bowiem mieszkańcy najlepiej znają swoją miejscowość, są w stanie określić jej niedostatki oraz atuty, a jednocześnie tylko w taki sposób można było zagwarantować, że dokument będzie odpowiadał rzeczywistości na ich potrzeby.

1. Charakterystyka sołectwa Marzenin – Kawęczyn

Sołectwo Marzenin – Kawęczyn jest częścią gminy Września w powiecie wrzesińskim, w województwie wielkopolskim. Jest najdalej wysuniętym sołectwem gminy, leży 10 km od miasta Września. Sołectwo graniczy z dużymi obszarami wiejskimi. Powierzchnia sołectwa wynosi 837 ha - Marzenin obejmuje 620 ha, Kawęczyn 217 ha. Grunty orne stanowią prawie 700 ha, łąki 19 ha, pastwiska 11 ha, sady 4 ha. Grunty leśne zajmują około 50 ha. Działki w Kawęczynie w większości należą do Agencji Rolnej Skarbu Państwa, Gmina jest właścicielem 4 ha ziemi, głównie dróg i rowów. Do gminy w Marzeninie należą m.in. park wiejski, świetlica wiejska, szkoła i boiska przy niej¹.

Ryc. 1 Sołectwo Marzenin – Kawęczyn na mapie województwa wielkopolskiego

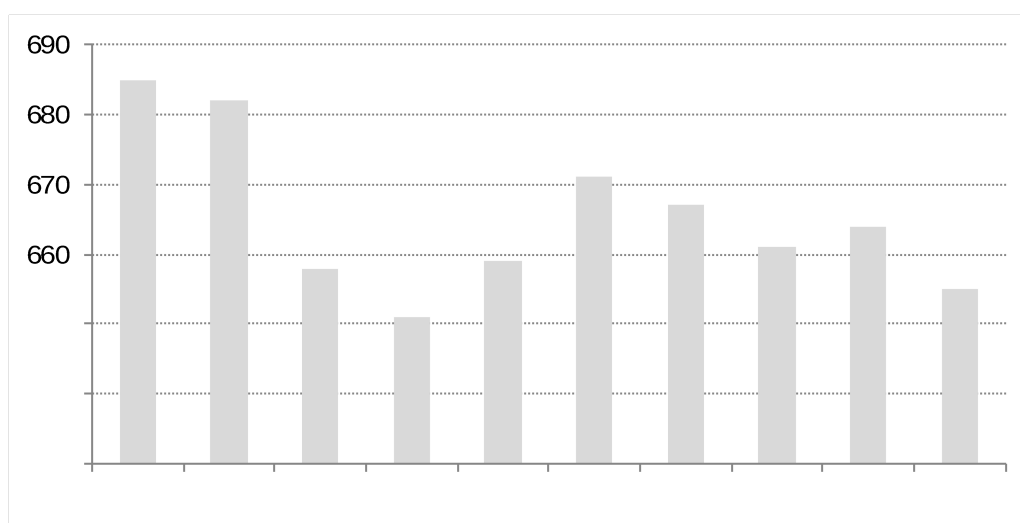
Źródło: <https://www.google.pl/maps/place/Marzenin/@52.3363623,17.49322,12z/data=!4m2!3m1!1s0x4704eb8072451989:0x64233314359e1fdb?hl=pl>

¹ Plan Odnowy Sołectwa Marzenin – Kawęczyn na lata 2008 - 2013

Przez Marzenin przebiegają trzy drogi powiatowe: asfaltowa, która łączy wsie Gulczewo z Noskowem, kolejna asfaltowa łącząca wieś z Pakszynkiem, gruntowa na trasie Marzenin – Słomówek. Ponadto wychodzą ze wsi trzy drogi gminne łączące miejscowość z Gulczewkiem (długość 1 km), Kawęczynem (długość 2 km) i drogą wojewódzką na trasie Września - Czarniejewo (długość 2,5 km). W samym Marzeninie są dwie drogi asfaltowe - do centrum wsi i do przystanku PKP. Na terenie wsi jest przystanek kolejowy PKP, obecnie jednak nie zatrzymuje się tam żaden pociąg. We wsi są także dwa przystanki autobusowe, gdzie zatrzymują się autobusy podmiejskie z Wrześni. W Kawęczynie nie ma ani przystanku autobusowego, ani kolejowego.

W Marzeninie jest 11 ulic: ks. Twardego, ks. Budzyńskiego, Topolowa, Bazarowa, Parkowa, Leśna, Dworcowa, Poczтова, Polna, Rolna, Zapłocie.

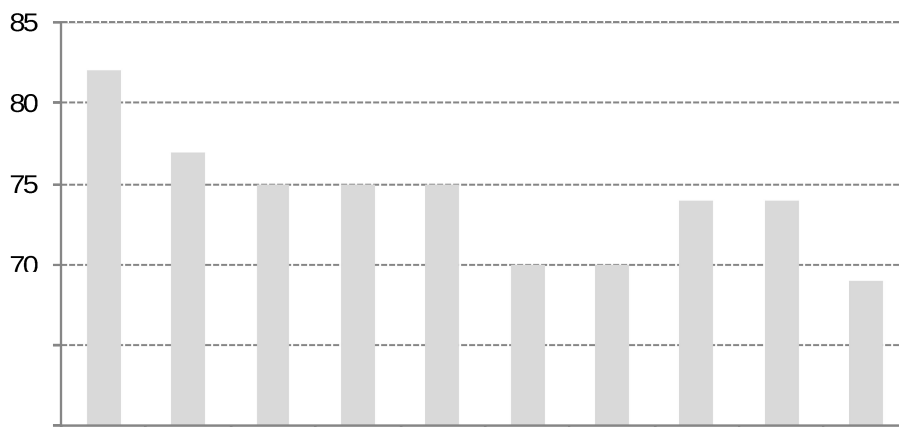
W 2013 roku mieszkańców Marzenina było 658. Porównując tą liczbę z rokiem 2009, liczba mieszkańców zwiększyła się; w porównaniu jednak z 2004 r. – zmniejszyła się.

Ryc. 2 Ludność Marzenina lata 2004 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Września

Kawęczyn według danych z 2013 roku zamieszkuje 69 osób i jest to najmniejsza liczba od 2004 roku, kiedy mieszkańców wsi Kawęczyn było 82.

Ryc. 3 Ludność Kawęczyna lata 2004 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Września

Na terenie dzisiejszego sołectwa pierwsi osadnicy zamieszkiwali już w okresie późnego paleolitu do czasów średniowiecza. Pierwsze wzmianki o miejscowościach pochodzą z 1350 roku (Marzenin) i 1415 (Kawęczyn)².

Początkowo Marzenin należał do Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Taki stan rzeczy miał miejsce aż do trzeciego rozbioru Polski. Wtedy też dobra wsi po sekularyzacji przejął rząd pruski. Na krótko wieś została własnością Stanisława Prądzyńskiego. Od XVI wieku w Marzeninie funkcjonowała szkoła parafialna, w której nauki pobierał Stanisław Twardy – poeta, tłumacz, profesor Kolegium Więszego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1836 roku powstała we wsi szkoła publiczna i jeszcze przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości, uczniowie szkoły protestowali przeciwko nauce religii w języku niemieckim. W czasie dwudziestolecia międzywojennego na terenie Marzenina istniały dwa duże folwarki, ten większy należał do rodziny Bremmerów. Po 1945 r. ziemie sołectwa zostały upaństwowione i włączone do Kombinatoru Państwowego Gospodarstwa Rolnego Sokołowo. Obecnie w większości należą do Agencji Rolnej Skarbu Państwa³.

Ziemie Kawęczyna należały do dóbr rycerskich, ale na przestrzeni wieków ich właściciele zmieniali się bardzo często. W wieku XVIII i XIX wieś była w posiadaniu rodzin Molskich i Trzciskich. Warto dodać, że ludność sołectwa brała udział we

² Plan Odnowy Sołectwa Marzenin – Kawęczyn na lata 2008 - 2013

³ J.w.

Wiośnie Ludów w 1848 roku. Od 1857 do zakończenia 1945 roku majątek należał do Niemców – rodziny Albrechtów. Po wojnie - podobnie jak ziemie w Marzeninie - został upaństwowiony, wszedł w skład Kombinatu Państwowego Gospodarstwa Rolnego Sokołowo. W czasie II wojny światowej mieszkańcy zostali wysiedleni, jednak po jej zakończeniu powrócili na terytorium sołectwa⁴. Obecnie w Kawęczynie znajduje się Zakład Hodowlany Agropol S.A. Sokołowo⁵.

Wśród zabytków Marzenina są m.in. kościół parafialny z 1847 roku, pałacyk z początku XX wieku, park dworski założony w 1. połowie XIX wieku. W Kawęczynie natomiast wart uwagi jest pałacyk z XX wieku wraz z parkiem, w którym rośnie lipa drobnolistna uznana za pomnik przyrody. W Marzeninie zaczyna się również niebieski szlak, który prowadzi do Parku Krajobrazowym „Promno”. Również warto zwrócić uwagę, że przez wieś przebiega trasa powiatowego szlaku rowerowego⁶.

W Marzeninie - obok wyżej wymienionych zabytków – znajduje się świetlica wiejska ze strażnicą OSP, a także szkoła. Zespół Szkół znajdujący się w Marzeninie organizuje naukę w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum. Przy szkole działa boisko piłkarskie, boisko do piłki siatkowej plażowej, boisko wielofunkcyjne, bieżnia, skocznia do skoku w dal, koło o nawierzchni betonowej do pchnięcia kulą i rzutu dyskiem⁷. Obok placówki jest także sala gimnastyczna. Do szkoły podstawowej w roku szkolnym 2014/2015 uczęszcza 91 uczniów, natomiast do gimnazjum 44.

W Marzeninie swoją siedzibę ma według KRS jedno przedsiębiorstwo:

Tabela 1 Przedsiębiorstwo w Marzeninie

<i>Numer</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Typ rejestru</i>	<i>Organizacja Pożytku Publicznego</i>	<i>W upadłości</i>
0000426135	GRUPA PRODUCENTÓW MARZENIN SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	MARZENIN	Rejestr Przedsiębiorców	NIE	NIE

Źródło: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu?t:lb=t>

⁴ Plan Odnowy Sołectwa Marzenin – Kawęczyn na lata 2008 - 2013

⁵ J.w.

⁶ J.w.

⁷ J.w.

Spośród organizacji społecznych w Marzeninie znajduje się Ochotnicza Straż Pożarna, posiadająca statut stowarzyszenia. Według Planu Odnowy Sołectwa na lata 2008 – 2013 oprócz OSP działają jeszcze: Koło Gospodyń Wiejskich, Uczniowski Klub Sportowy „Iskra” Marzenia, Koło Ludowych Zespołów Sportowych Marzenin, Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” Marzenin. Organizacje te skupiają wokół siebie aktywnych mieszkańców sołectwa. Wyżej wymieniony klub sportowy w szkole rozgrywa mecze i turnieje. Od 1992 roku w Marzeninie odbywa się Międzynarodowy Festiwal Szachowy⁸.

Ryc. 4 Turniej Szachowy w Marzeninie

Źródło: <http://wrzesnia.powiat.pl/aktualnosci/xviii-festiwal-szachowy-w-marzeninie.html>

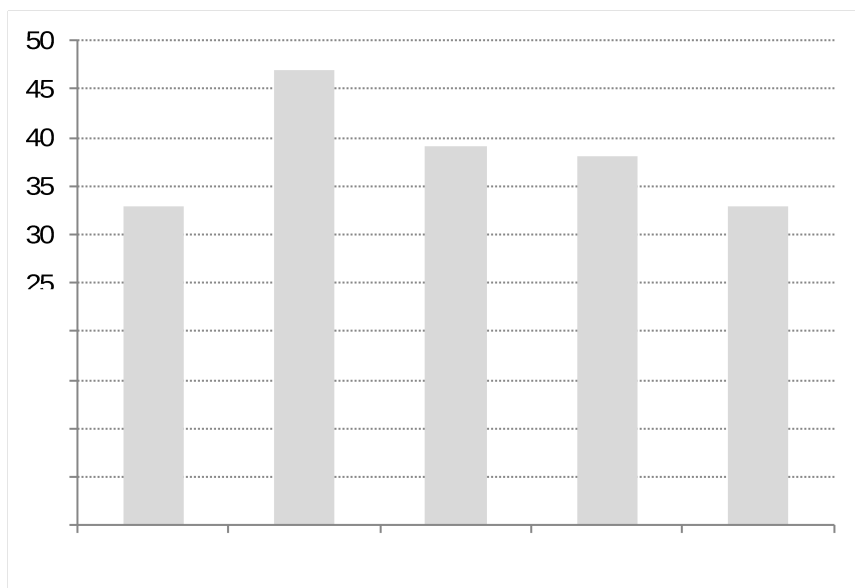
Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na terenie Marzenina zarejestrowanych są 24 podmioty gospodarcze. W Kawęczynie według KRS obecnie nie funkcjonuje żadne przedsiębiorstwo ani nie jest prowadzony inny rodzaj działalności gospodarczej. Nie ma również zarejestrowanej żadnej organizacji społecznej.

Bezrobotnych w Marzeninie według danych z 2013 roku było 33, jest to liczba mniejsza w porównaniu z 2010 rokiem, a taka sama jak w 2009.

---

⁸ Plan Odnowy Sołectwa na lata 2008 - 2013

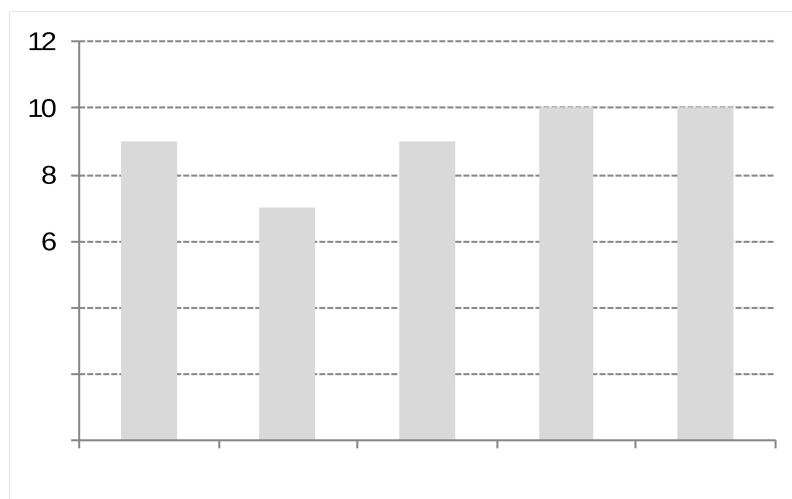

Ryc. 5 Bezrobotni w Marzeninie w latach 2009 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

Bezrobotnych w Kawęczynie według danych z 2013 roku było 10 na 69 mieszkańców, jest to liczba większa w porównaniu z 2010 rokiem, a taka sama jak w 2012 roku.

Ryc. 6 Bezrobotni w Kawęczynie w latach 2009 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

Mieszkańcy Kawęczyna i Marzenina w wieku produkcyjnym pracują poza sołectwem i to głównie na terenie miasta Września.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Każda jednostka terytorialna, w tym także wieś czy sołectwo opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał dla kreowania działań w zakresie odnowy czy rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona na rzecz sołectwa pozwoliła zagregować zasoby w trzy podstawowe grupy:

Zasoby przyrodnicze i historyczne

- kościół p.w. św. Mikołaja z XIX wieku (Marzenin) (rejestr zabytków nr A-30/Wlkp z 31.05.200
- dwór w zespole dworskim z końca XIX wieku w Kawęczynie
- park krajobrazowy w zespole dworskim z XIX wieku w Marzeninie (ewidencja zabytków nr 2079/A z 28.03.1986)
- park w zespole dworskim z XIX wieku w Kawęczynie (ewidencja zabytków nr 2082/A z 28.04.1986). W parku zlokalizowany jest jeden z nielicznych w Gminie pomników przyrody – lipa drobnolistna
- szlaki turystyczne

Zasoby infrastruktury technicznej

- droga powiatowa
- drogi gminne
- droga wojewódzka

Zasoby infrastruktury i kapitału społecznego

- świetlica zlokalizowana za strażnicą OSP
- Zespół Szkół w Marzeninie
- boisko do piłki siatkowej plażowej
- boisko wielofunkcyjne
- bieżnia
- koło betonowe do pchnięcia kulą
- lokalni przedsiębiorcy
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Koło Ludowych Zespołów Sportowych Marzenin

- Uczniowski Klub Sportowy "Trójka" Marzenin

3. Ocena mocnych i słabych stron

W etapie diagnostycznym poprzedzającym określenie celów i zadań bardzo pomocną i często stosowaną metodą pozyskiwania danych i lepszego poznania jednostki jest analiza SWOT. Jej nazwa stanowi akronim angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia)

Tabela 2 Schemat analizy SWOT

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
miejsce występowania czynników	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”

Czynniki wewnętrzne ze względu na ich charakter oddziaływania dzielimy na:

- mocne strony czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) miejscowości to zjawisko bądź zasoby pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju jednostki, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe);
- słabe strony (czynniki wewnętrzne negatywne) to zjawisko bądź deficyty ograniczające możliwości rozwoju sołectwa, na które bezpośredni wpływ ma sama jednostka.

Podobnego podziału dokonać można analizując potencjalny wpływ czynników zewnętrznych. Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwość kreowania mocnych stron i niwelowania jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse jak i zagrożenia nie mamy wpływu występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

W efekcie prac przeprowadzonych w trakcie warsztatów z mieszkańcami i liderami lokalnymi otrzymano cztery listy: silnych stron sołectwa (takich, które należy wzmacniać), słabych stron (takich, które trzeba niwelować), szans (tych, które należy wykorzystywać), oraz zagrożeń (tych, których należy unikać).

Analiza SWOT dla sołectwa Marzenin - Kawęczyn

Mocne strony:

- Szkoła i jej zaplecze,
- Obiekty sportowe,
- Świątlica wiejska z placem w Marzeninie,
- Kościół parafialny,
- Drogi przecinające sołectwo,
- Zabytki,
- Szlak turystyczny,
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Organizacje społeczne,
- Coroczny turniej szachowy im. ks. Biskupa Jerzego Dąbrowskiego,

Słabe strony:

- Brak sieci kanalizacyjnej,
- Brak sieci gazowej,
- Zły stan dróg,
- Słabe oświetlenie miejscowości,
- Brak chodników,

Plan Odnowy Miejscowości Marzenin i Kawęczyn na lata 2015-2020

- Słabe skomunikowanie z Wrześnią,
- Brak organizacji społecznej działającej bezpośrednio na rzecz Marzenina i Kawęczyna,
- Brak świetlicy w Kawęczynie.

Szanse:

- Szansa na środki europejskiej w nowej perspektywie finansowej,
- Szansa na środki finansowe z gminy,
- Szlak rowerowy przebiegający przez wieś,

Zagrożenia:

- Konkurencja w ubieganiu się o środki zewnętrzne,
- Słabnące skomunikowanie z pozostałymi miejscowościami powiatu.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

Sołectwo Marzenin – Kawęczyn ma możliwość stać się w przyszłości ważnym ośrodkiem wiejskim w powiecie wrzesińskim. Zarówno zabytki znajdujące się na terenie sołectwa, jak i zaangażowani mieszkańcy wsi, mogą stworzyć miejsce przyjazne dla miejscowych i turystów.

W celu poprawy warunków rozwoju w sołectwie proponuje się realizację następujących planów działań:

POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I GOSPODAROWANIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Poprawa infrastruktury technicznej poprzez budowę sieci kanalizacyjnej i gazowej poprawi jakość życia mieszkańców i podniesie jego standard. Wzrośnie również atrakcyjność wsi na tle innej miejscowości w powiecie wrzesińskim.

Wybudowanie chodników w Marzeninie oraz Kawęczynie zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców wsi jak i osób ją odwiedzających.

BUDOWA INFRASTRUKTURY DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNO-SPORTOWO-REKREACYJNYCH

Szkoła znajdująca się w Marzeninie we współpracy z organizacjami pozarządowymi stwarza warunki dla odpowiedniej edukacji rozwoju nie tylko młodych mieszkańców sołectwa, ale i dzieci z okolicznych miejscowości. Popularny turniej szachowy promuje sołectwo nie tylko w Polsce, ale i poza jego granicami.

Dodatkowym atutem wsi byłaby budowa odpowiedniej infrastruktury sportowej, która ma służyć mieszkańcom sołectwa oraz przyczynić się do ich integracji. Poprawić może rozwój kulturalny społeczności lokalnej, jak i korzystnie wpłynąć na zdrowie mieszkańców. W ramach inwestycji w infrastrukturę sportową przewiduje się wybudowanie rodzinnego grilla, postawienie sceny do występów artystycznych. Planuje się również budowę siłowni na świeżym powietrzu. Teren na te wszystkie inwestycje przewidziano przy świetlicy wiejskiej. Przy kościele powstałby punkt informacji turystycznej z ławeczkami i zielenią niską.

5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Tabela 3. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I GOSPODAROWANIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
Remonty dróg	Wykonanie niezbędnych prac w zakresie remontów ciągów pieszo jezdnych w sołectwie	500 000 zł	2015-2021	Środki własne gminy, środki unijne
Sieć kanalizacyjna	Wykonanie w sołectwie prac polegających na budowie kanalizacji sanitarnej	1 000 000 zł	2016	Środki unijne, środki własne gminy
BUDOWA INFRASTRUKTURY DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNO-SPORTOWO-REKREACYJNYCH				
Dokumentacja projektu	Wykonanie dokumentacji projektów infrastrukturalnych	10 000 zł	2015	środki własne gminy
Punkt informacji turystycznej	Na placu przylegającym do kościoła, obok szlaku turystycznego. Punkt składałby się z placzku z polbruku o wymiarach 5x5 m, dwóch ławeczek, chwytaka do rowerów, tablicy informacyjnej	8 000 zł	2015	Środki własne gminy, środki pozyskane przez stowarzyszenia działające na terenie sołectwa i gminy, środki unijne
Murowany grill z ławeczkami	Umieszczony przy świetlicy wiejskiej	5 000 zł	2015	Środki własne gminy, środki pozyskane przez

Plan Odnowy Miejscowości Marzenin i Kawęczyn na lata 2015-2020

				stowarzyszenia działające na terenie sołectwa i gminy, środki unijne
Murowana scena	Umiejscowiona przy świetlicy wiejskiej	3 000 zł	2017	Środki własne gminy, środki pozyskane przez stowarzyszenia działające na terenie sołectwa i gminy, środki unijne
Siłownia z 6 stanowiskami	Sześć stanowisk	35 000 zł	2017	Środki własne gminy, środki pozyskane przez stowarzyszenia działające na terenie sołectwa i gminy, środki unijne

Źródło: opracowanie na podstawie wniosków inwestycyjnych

Spis rycin

Ryc. 1 Marzenin na mapie województwa wielkopolskiego.....	4
Ryc. 2 Ludność Marzenina lata 2004 – 2013.....	5
Ryc. 3 Ludność Kawęczyna lata 2004 – 2013.....	6
Ryc. 5 Bezrobotni w Marzeninie w latach 2009 – 2013.....	9
Ryc. 6 Bezrobotni w Kawęczynie w latach 2009 – 2013.....	9

Spis tabel

Tabela 1 Przedsiębiorstwo w Marzeninie.....	7
Tabela 2 Schemat analizy SWOT.....	12
Tabela 3. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....	17

Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni

/-/Waldemar Grześkowiak